

PER LA IGUALTAT LINGÜÍSTICA

El març de 2015 Acció Cultural del País Valencià i les universitats públiques valencianes van subscriure i presentar públicament el document “Per una nova i efectiva llei d’igualtat lingüística. Principis bàsics i àmbits d’actuació pràctica”.

El document partia d’un principi rector: el de l’afirmació de la igualtat de tots els ciutadans (premissa de la declaració dels drets humans i de tots els drets civils) i, per tant, de l’obligació de tots els poders públics per posar fi a qualsevol tipus de discriminació per raó de sexe, raça o llengua. Acció Cultural i les universitats públiques valencianes simplement reclamàvem que els valencianoparlants no fórem discriminats per raons de llengua.

I per fer efectiu aquest principi rector democràtic, el document proposava una política lingüística que: primer, legislés de manera efectiva i concreta (no sols sobre la base de l’expressió de desitjos o d’afirmacions genèriques com “promoure” o “incentivar”); segon, oferís als ciutadans vies fàcils d’informació dels seus drets lingüístics i de denúncia en cas de discriminació; i, tercer, com que tot dret només es pot exercir si hi ha un deure correlatiu, exigència de competència lingüística i mecanismes de sanció per als discriminadors.

En aquest sentit, les administracions públiques (estatal, autonòmica i local) i els serveis públics tenen una obligació primera i exemplar de posar fi a la discriminació de manera efectiva.

Per això, el document era una proposta a les forces polítiques com a guia per a posar fi a la discriminació per raons de llengua i avançar en una democràcia realment respectuosa amb tota la ciutadania.

Ara, tres anys després de la presentació i la publicació d’aquell document, les mateixes entitats ens volem refermar en els principis i les actuacions que apuntàvem el 2015. Creiem que durant aquests darrers tres anys s’han fet avanços en la línia que demanàvem, però alhora també trobem a faltar passes endavant en alguns camps fonamentals per a aconseguir la necessària igualtat lingüística de tots els valencians. Concretament, ens volem centrar en tres aspectes clau, que han aconseguit importants acords i que podrien ser pactats abans d’acabar aquesta legislatura:

1. La competència lingüística en les dues llengües oficials per tal d'accedir a la funció pública

Al desembre de 2016 les principals forces sindicals, amb la col·laboració d'entitats com Acció Cultural del País Valencià, van arribar a un acord per a fer efectiva l'exigència de la competència lingüística en una aleshores imminent nova llei de la funció pública valenciana. A hores d'ara, pràcticament un any i mig després, el Govern valencià no ha presentat encara la llei, amb la qual cosa l'exigència de la competència lingüística en una de les llengües oficials continua sense estar fixada ni de manera legal ni reglamentària.

Per això, si volem que tots els ciutadans i ciutadanes puguen ser atesos en la llengua de la seua preferència, és necessari i urgent aprovar la nova llei o les reformes legislatives corresponents per tal que la competència lingüística dels servidors públics siga efectiva.

2. L'existència de mitjans de comunicació en la llengua pròpia

No cal insistir en la importància que els mitjans de comunicació tenen per a assegurar el coneixement i l'ús d'una llengua, i més encara d'una llengua que ha estat marginada durant segles. Al País Valencià, tot i que la majoria de mitjans de comunicació eren en castellà, calia destacar que almenys durant un període de temps teníem la Radiotelevisió Valenciana (només en part en valencià) i els mitjans de la Corporació Catalana de Mitjans de Comunicació (TV3, Catalunya Ràdio, Canal 33, etc.). Això, però, va durar pocs anys i hem tornat a estar durant quatre anys sense cap mitjà en la nostra llengua. Afortunadament, ara n'hem recuperat una part, molt reduïda encara, mitjançant À Punt Ràdio.

Per tot això, és urgent, vital, d'una banda, posar en marxa de manera definitiva À Punt Televisió, com també ho és recuperar la reciprocitat de tots els mitjans de la Corporació Catalana de Mitjans de Comunicació, aprovada per les Corts Valencianes, i establir nous acords per tal de rebre també els mitjans del Govern Balear, com ara IB3 o d'Andorra.

Això no sols serà un benefici per a llengua i per als parlants, sinó que a més significarà noves oportunitats per als nostres titulats universitaris de les diverses branques (periodisme, comunicació audiovisual, enginyeria electrònica, de telecomunicació, traducció, i un llarg etc.) i per descomptat un gran impuls per a noves indústries culturals i de la comunicació.

3. La col·laboració efectiva en matèria lingüística i cultural entre tots els territoris de la nostra comunitat lingüística

Si, com hem dit, la recuperació de la reciprocitat en els mitjans de comunicació dels territoris de la nostra comunitat lingüística són fonamentals, també ho és la col·laboració en matèria cultural i lingüística de tots aquests territoris. Les universitats fa anys que experimentem aquesta col·laboració mitjançant la Xarxa Vives d'Universitats, i els resultats ens reforcen en la idea que la unió i la col·laboració en les diferents polítiques ens fa més fortes i millors. Per això, creiem que aquest model de col·laboració, mitjançant xarxes com l'Institut Ramon Llull o altres de similars, poden ser molt profitoses i haurien de fer-se efectives en tot el nostre àmbit lingüístic.

Per tot això, demanem accions ràpides i decidides per a avançar en tots els àmbits que assenyalàvem en el document de 2015 i, molt especialment, en els tres que ara hem indicat.